

První linorytové práce Jindřicha Růžičky (1947), černobílé ilustrace knihy Karla Čapka *Továrna na absolutno*, vznikají v roce 1973. První volné linorytové listy vytváří o dva roky později. Jejich tématem je technika: závodní automobily, motocykly, letadla, vojáci, parašutisté. Růžičkovy grafiky jsou v 70. a 80. letech přijímány s rozporuplnými pocity (přesvědčují bravurní technikou, zarážejí tématem), ale jejich forma a obsah nesouvisejí s žádnou společenskou objednávkou. Jsou zhmotněnými vzpomínkami na čas dětství, na okouzlení silou závodních a vojenských strojů, na opojení rychlostí. Náměty se ale brzy zásadně proměňují, mizí lidé, vyspělá technika. Pevné budovy nasvícené podivným (měsíčním či náměsíčním) světlem působí sice realisticky, cílem však není zobrazení skutečnosti, ale přesné vyjádření vnitřních pocitů. Liduprázdné stavby jsou jakoby známé i neskutečné, složené z opravdových (existujících) prvků a částí, jako celek nepochopitelné a neuchopitelné. Tajemnou atmosféru jim dodává originální technika lineárního šrafování. Nálada městských kompozic je blízká Kafkovým románům a existenciálním textům. V roce 1986 získává za tyto listy cenu a medaili na 8. mezinárodním grafickém trienále v německém Frechenu. Přicházejí pozvání na další výstavy, ale Jindřich Růžička má najednou pocit, že touto formou už vše podstatné vypověděl, pouští se do dalšího hledání. Několik let převážně kreslí, žije se restaurováním, v poslední době se věnuje barevnému linorytu a fotografii. I nové grafiky působí jistě a pevně, hmota linek a váha barev jsou dál prostředkem k vyjádření a předání jedinečné nálady. Tématem kreseb, maleb, grafik, fotografií je tajemství. V osobnosti Jindřicha Růžičky se jedinečným způsobem propojuje rozumový přístup a romantické cítění, řemeslně dokonalé grafiky jsou mezigeneračním svorníkem.

Z jedné strany přímo navazují na práce Jana Zrzavého, Josefa Čapka a Josefa Lady, z druhé jsou příkladem a povzbuzením mladším, výrazným linorytům, např. Michalovi Cihlářovi nebo Vojtěchovi Kovářkovi.

Jiří Hůla
www.artarchiv.cz

Geofyzikální ústav AV ČR
Archiv výtvarného umění

Vás srdečně zvou
na patnáctou výstavu cyklu
Setkávání

Jindřich Růžička
Kresby a linoryty

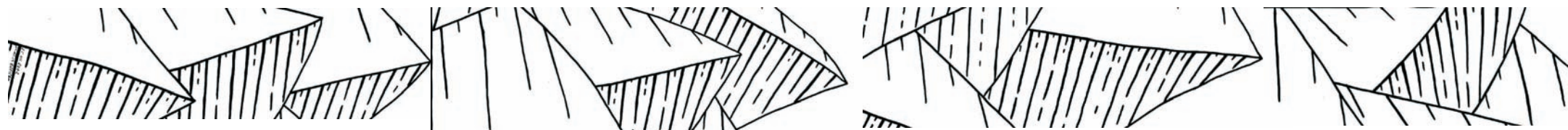
zahájení 30. 11. 2005 v 16:30 hodin

zpěv a akordeon: Jana Vebrová

otevřeno 1. prosince 2005 - 15. února 2006
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
tel. 267 103 345
www.ig.cas.cz

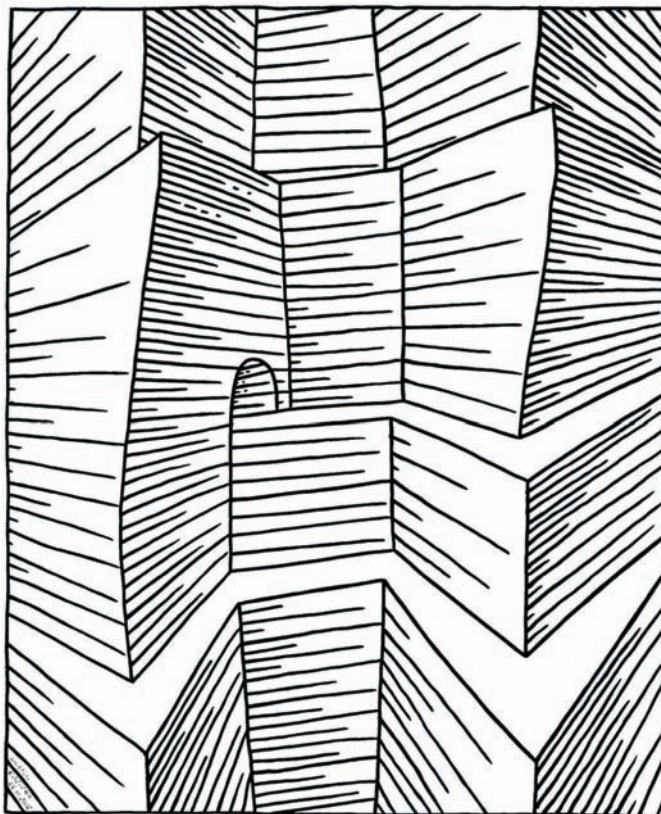

Jednou večer v listopadu 1998, míjel jsem na chodníku mezi domy neznámého kluka, nesl proutěný košík, a byť jsme se neznali, hlesl nesměle na pozdrav: „Dobry den.“ Když jsem odpovídal, jako bych přes propast času pozdravil rozpačitého, nesmělého, vyděšeného tmou, sama sebe.

Není to tak dávno, co jsem potkával dospělé s ostražitou opatrností, která nutno přiznat většinou byla na místě. Dědové a báby představovali nekonečně vzdálený svět... A teprve nyní si uvědomuji, jak blízko oni tehdy měli k dobám, na které teď už se nemám koho zeptat; blíž, než je moje vzdálenost od doby mých dětských let. Najednou dospělí, které potkávám, jsou mladší o jednu nebo i dvě generace než já. Nepochybně my jsme teď v roli těch, kteří se začínají propadat do vzdálených světů. A život se stále více stává popsanou stránkou, na jejímž textu už mnoho nezměním.

Vůbec nejstarší a kupodivu přesně datovatelná vzpomínka je na náš první byt v B. Nemohlo to být jinde a nebylo mi tedy víc jak dva roky. V podlouhlé místnosti, na kterou se jinak nepamatuji, vpravo nahoře stojí rádio, které znám i z pozdějších let. Ozývají se z něho podivné zvuky. Táta mi vysvětluje, že je to lední hokej, že hrají naši a Kanada a že ti naši možná budou mistry světa. A taky mi vysvětluje, co je to hokej. Nechávám se vysadit nahoru a nahlížím škvírou do rádia. A uvnitř vidím cosi tajemného: osvětlený prostor mezi skleněnými baňkami a další podivnosti se ztrácejí v tmě, ale žádné kluzišťátko ani hokejisty tam nevidím. Divná věc! Od té doby jsem často škvírami nahlížel do industriální palácové architektury uvnitř rádia, a to i v dobách, kdy jsem tam už žádné postavičky nehledal.

(Teprve na konci roku 1998 jsem si v novinách přečetl, že mistrovství světa v roce 1949 bylo ve Švédsku a naši hokejisté tam vyhráli).

*Jindřich Růžička: Dolomity 28.6.2002
kresba, tuš, papír*

Bydlíme v Broumově za nemocnicí. Z hloubi vzpomínek se na mne šklebí obličej, který táta namaloval na papírového draka. To mi jsou asi tak tři roky a s tátou draka použijeme na svahu vedle nemocnice. Ale nechce létat, jenom se kymácí a padá hlavou do země. Teď straší na půdě. Taky tam visí letadlo, obrovský větroň, táta ho prý kdysi postavil, ale nepamatuji se, že by někdy létel.

Na dvorku za obrovskou černou boudou, ve které má táta motocykl, za plotem mezi keři začíná jiný svět. Z hlubiny sousední zahrady přichází Ivana. Stojí teď těsně u plotu, je

tu tma pod houštinou vysokých keřů, dívá se upřeně a říká cosi důležitého, čemu nerozumím. Je to vůbec poprvé, kdy se tady, až u plotu někdo objevil.

Sousedka, nejspíš paní Hladíková, měla půjčenou vývrtku s červeným dřevěným držátkem. Vrací ji mámě na chodbě u schodů.

Většinou si hraji jen tak sám se sebou. Stavím si z kostek, něco kreslím nebo válím hady z formely. To nejdřív udělám jednoho tlustého. Toho pak rozřežu na špalíky a z těch pak opět uválím menší hady; a tak dál, až jich mám moc. Pak je zase splácnu dohromady a uválím kouli.

V té době jsem se poprvé dostal do Prahy. Bylo to cestou do Unehlí u Stříbra na svatbu strýce Mirka. Z té cesty si pamatuji pouze kolovrat ve stínu zádveří, utrpení dlouhé cesty vlakem, noc v potměšilém kupé... A staroměstský orloj! To jsme se nakrátko zastavili v Praze. Dostal jsem skládačku s fotografiemi soch apoštolů, jejichž jména jsem se pak naučil odříkávat, a také barevným obrázkem orloje na tuhém kartonu s otáčecím kruhem s apoštolů. Na nějakou dobu to byly moje nejmilejší hračky. Z dálky jsem také viděl sochu Jana Žižky na koni. Nechce se mi věřit, že by mohla být tak veliká, jak říká táta. Jenom kopyto toho koně je prý velké asi jako moje proutěné křesílko. A tak to křesílko často obracím opředlem k zemi a představuji si, jak velký musí být ten kůň...

Jindřich Růžička
www.ruzicka.rgb.cz

